

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ТОВ

«Академія інноваційного
розвитку освіти»

«01» листопада 2025 р.

Олена ГРОМСЬКА

**Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-
педагогічних працівників закладів освіти**

POSITUM – ВИХОВАННЯ:

ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНІ ПРИНЦИПИ В ОСВІТІ ТА БАТЬКІВСТВІ

живий курс для батьків і педагогів про дитину як цілісність:

“тіло - душа - дух”

*у парадигмі позитивної психотерапії, з урахуванням воєнного
досвіду українських дітей*

**Розробник освітньої програми підвищення кваліфікації
педагогічних кадрів:**

Слободян Ольга Миколаївна, психодинамічний психотерапевт –
сертифікація в методі Позитивна транскультурна психотерапія Н.Пезешкіана
(більше 8000 год. практики). Стаж роботи практичним психологом в закладах
освіти – 18 років, практичний психолог вищої кваліфікаційної категорії (на
час роботи в освіті). Психолог InterContinental Kyiv.

Член Всесвітньої Асоціації Позитивної Психотерапії (WAPP), Української
Асоціації Позитивної Психотерапії (УАПП) та Української Спілки

Психотерапевтів (УСП). Професійний шлях у психології з 2005 року. До 2019 року робота переважно з дітьми та їхніми родинами, з 2019 року – поглиблене навчання в Українському інституті позитивної психотерапії (УІПП) – з того часу практика з дорослими як психолога-консультанта, зараз як психотерапевта. Сфери надання послуг дорослим у таких темах, як: складнощі у побудові міжособистісних контактів; тривожність; саморозвиток і самопізнання; життєві кризи та втрати. Особлива увага до роботи з афективними розладами (зокрема депресією та БАР); розладам особистості у зрілому віці (зокрема МРО); розладам, що пов'язані зі стресом та травмою (зокрема КПТСР); підтримці ЛГБТ+людей у питаннях прийняття себе та гендерної ідентичності. Робота з сім'ями / парами, що шукають порозуміння та з дитячо-батьківських питань розвитку, виховання та стосунків.

- ✓ автор посібника у таблицях і схемах для людей, що живуть з БАР та МРО “Positum-гармонізація”;
- ✓ автор тренінгів життєстійкості для працівників організації та тренінгів з ділового етикету і конфліктології;
- ✓ в роки роботи в освіті учасник та переможець різноманітних педагогічних конкурсів.

Запрошені експерти:

1. Ольга Тімонова – вчитель математики та інформатики, директор Приватного закладу загальної середньої освіти І ступеня «Академія сучасної освіти» з поглибленим вивченням іноземних мов. На посаді директора 7 років. Педагогічний стаж 27 років
 - ✓ Тема, що висвітлюватиметься експертом - «Освітній трикутник у кризових умовах: школа - діти - батьки»;

2. Міла Гребенюк - клінічний психолог, нейропсихолог, старший викладач кафедри медичної психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Читає курси лекцій з дорослої та дитячої клінічної нейропсихології, абілітації дітей на циклі спеціалізації «Клінічна психологія»

✓ Тема, що висвітлюватиметься експертом – «Червоні прапорці у розвитку».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Анотація

Курс «Positum - виховання» спрямований на формування у батьків та педагогів цілісного бачення розвитку дитини через призму тілесних, емоційних і духовно-смыслових процесів. Програма поєднує знання психології розвитку, педагогіки та позитивної психотерапії, пропонуючи інструменти для розуміння дитячих проявів, сенситивних періодів, криз і симптомів з точки зору психодинамічної, ресурсорієнтованої, гуманістичної позиції. Увага приділена впливу воєнного досвіду на психіку дітей, відновленню почуття безпеки, ресурсності й розвитку стійкості через осмислені дії дорослого. Курс має практичний формат і включає вправи, самооцінку актуальних здібностей і ресурсів, інформаційні гайди для особистого користування.

Актуальність

Сучасні діти зростають у складному, травматизованому соціальному контексті, де війна, нестабільність і швидкі зміни середовища створюють додаткове психоемоційне навантаження. Традиційні педагогічні моделі часто не враховують тілесно-душевну цілісність дитини та її сенсові потреби. Курс «Positum - виховання» відповідає потребі українських освітян і батьків у сучасному, науково обґрунтованому, але людяному підході до виховання - такому, що базується на любові, безпеці, саморефлексії й відповідальності дорослого. Він інтегрує до освітнього процесу психотерапевтичні принципи, що є інноваційним аспектом у сфері освіти. Програма підтримує формування культури психологічної грамотності та профілактику емоційного вигорання педагогів і батьків.

Мета програми:

Для педагогів: розширення у педагогів бачення та розуміння психіки дитини, що буде корисним педагогам як у роботі з дітьми, так і у ситуаціях, що стосуються роботи з батьками; формування цілісного, науково та терапевтично обґрунтованого розуміння розвитку дитини, її потреб, здібностей і симптомів на основі методології позитивної психотерапії та сучасної психології розвитку.

Для батьків: допомогти батькам побачити дитину цілісно - не лише через поведінку, а через її емоції, потреби й внутрішній потенціал; розвиток усвідомленого, теплого й підтримувального виховання, заснованого на довірі та співучасті; сприяти розумінню дитячих реакцій як мови душі й формувати стосунки, у яких дитина росте з любові, а не зі страху.

Завдання програми:

- ознайомити учасників із концепцією триєдиної природи людини (тіло-душа-дух) і моделлю балансу психіки;
- сформувати вміння розпізнавати й підтримувати первинні та вторинні актуальні здібності дитини в сенситивні періоди розвитку;
- розвинути навички аналізу дитячої поведінки через канали пізнання (тіло, інтелект, традиції, інтуїція) та вміння помічати їх блокування;
- ознайомити з транскультурною моделлю формування особистості та роллю сім'ї, школи й громади у становленні «Я» дитини;
- надати розуміння вікових криз як природних етапів розвитку та формувати адекватні реакції дорослих на дитячі зміни;
- надати розуміння про сепарацію та її значення у формуванні зрілості у дорослому віці;
- окреслити розуміння про соціальні потреби і способи актуалізації потенціалу для задоволення цих потреб;
- навчити розпізнавати дитячі симптоми як сигнали внутрішніх конфліктів, а не як «проблемну поведінку», і формувати підтримувальні стратегії;
- поглибити усвідомлення впливу війни та травматичного досвіду на дитячу психіку й розробити ресурсорієнтовані підходи до виховання в кризових умовах;
- дати загальне розуміння порушень у розвитку та алгоритму подальших дій при виявленні

Структура програми

6 зустрічей / 15 годин (теорія) - 15 год (самоопрацювання)

- Зустріч 1. Positum-бачення дитини:

- 1.1 Триєдина природа людини: тіло-душа-дух

- 1.2 Модель балансу психіки

- Зустріч 2. Здібності психіки та сенситивність для розвитку:

- 2.1 Первинні й вторинні актуальні здібності

- 2.2 Вікові «вікна можливостей» і формування прив'язаності

- Зустріч 3. Як дитина пізнає світ:

- 3.1 Чотири канали пізнання

- 3.2 Positum-готовність до школи

- Зустріч 4. Формування Я:

- 4.1 Транскультурна модель особистості

- 4.2 Роль сім'ї, школи й громади у формуванні каркасу Я – експертна

думка запрошеного спікера

- Зустріч 5. Вікові кризи: норма чи проблема:

- 5.1 Розвиткові кризи дитинства

- 5.2 «Заповітна сепарація»

- 5.3 Соціальні потреби дитини

- Зустріч 6. Дитячі симптоми як сигнали:

- 6.1 Поведінка як мова дитячого досвіду

- 6.2 Дитинство під обстрілами: війна, травма, стійкість

- 6.3 Червоні прапорці у розвитку - експертна думка запрошеного

спікера

Навчальні заняття за програмою проходять у формі вебінарів на платформі Zoom.

Навчально-методичне забезпечення програми представлено авторськими інструкціями та розробленими творчими завданнями.

Програма складається з 6 зустрічей / 15 годин (теорія) - 15 год (самоопрацювання), представлених у вигляді відео-лекцій (сумарно 30 годин, кредит ЄКТС – 1).

Цільова група: педагогічні, педагогічно-наукові працівники та керівники закладів освіти; психологи; батьки. Освітня програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок педагогічних кадрів у системі неформальної та інформальної освіти.

Програмні результати навчання:

Знання:

- ✓ концепція триєдиної природи людини і модель балансу психіки за Н.Пезешканом;
- ✓ первинні та вторинні актуальні здібності дитини в сенситивні періоди розвитку;
- ✓ канали пізнання психіки за Н.Пезешкіаном;
- ✓ транскультурна модель формування особистості;
- ✓ вікові кризи розвитку;
- ✓ сепарація \ індивідуація та їх значення у формуванні зрілості у дорослому віці;
- ✓ соціальні потреби у дітей;

- ✓ дати загальне розуміння порушень у розвитку та алгоритму подальших дій при виявленні

Уміння (навички):

- практичні навички роботи з особистістю дитини з урахуванням психотерапевтичних принципів;
- практичні навички у розумінні себе за допомогою вправ та методик самопізнання у процесі взаємодії з учнями та вихованцями;
- навички комунікації з дітьми під час організації освітнього процесу в умовах воєнного стану

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. <https://www.annadomina.com/studentam/pershodzherela/vikova-periodizaciya/>
2. https://stud.com.ua/77868/psihologiya/teoriya_kognitivnogo_rozvitku_kontseptsiya_piazhe
3. Босовська Н. Стаття “Стать взрослым” - електронна бібліотека Української асоціації позитивної психотерапії
4. Клошинська О, Москаленко Л. Глосарій для перекладу ключових термінів Позитивної психотерапії (ППТ за Н. Пезешкіаном). - © Всесвітня Асоціація Позитивної та Транскультуральної психотерапії, 14 березня 2025 року
5. Пезешкиан Н. В поисках смысла: психотерапия маленькими шагами - Киев: Издательство Ростислава Бурлаки ,2019

6. Пезешкиан Н. Позитивная семейная психотерапия: семья как терапевт - М.: Издательство Март, 1996.
7. Пезешкиан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия - 2-е издание - М.: Институт позитивной психотерапии, 2006.
8. Пезешкиан Н. Тренинг разрешения конфликтов. Психотерапия повседневной жизни - 2-е издание - М.: Институт позитивной психотерапии, 2007.
9. Пезешкіан Н. Тренинг семейных отношений. 33 и 1 формы партнерства - Украина ТД - 2009
10. Слободян О. "Positum-гармонізація: 5 стадій до внутрішньої рівноваги" - Київ - "Ідея -Принт", 2025
11. Тищенко М. Основи позитивної психотерапії. - Київ, ТОВ "Франко Пак", 2025.